

Helsingin seudun Sotaveteraani

2 • 2022

Maamme versoo uutta – I vårt land spirar det nya!

Sisältö:

Veteraanipäivän juhlassa pidetty puhe	2
Pääkirjoitus	3
Tiiksjärven henki elää lotan muistoissa edelleen	4-6
Vaihtelua arkipäivään	7
Saaren it-patterit Helsinkiä pelastamassa	8-11
Kansallinen veteraanipäivä • Maamme versoo uutta	12-17
Piirin kokouksessa katsottiin tulevaan!	18-19
Helsingin seudun sotaveteraanipiirin muuntuminen alueelliseksi perinneyhdistykseksi	20
Veteraanietuudet	22
Jäsenpalvelut	23
Helsingin seudun sotaveteraanipiirin tiedotusosa	24-25
Vantaan Sotaveteraanit	26-29
Espoon Sotaveteraanit	30-33
Vänrikki Mielosen probleema ja suduko	34

Kansikuva:

Puisto-patterin kanttiinin tytöt vapaalla. Kuvattu patterin lähikallioilla. Kuvan viehkeät neidot edelleen tunnistamatta. Tunnetko Sinä heidät?

Hyvät veteraanit ja muut juhlavieraat

Olen Eeli Kuosmanen, ensimmäisen vuoden opiskelija Kallion lukiossa. Tänä ensimmäisenä lukiovuotena olen alkanut tiedostaa tämänhetkistä elämäni lapsuuden ja aikuisuuden välissä. Olen pohtinut paljon enemmän tulevaisuuttani kuin vaikkapa vuosi sitten. Tässä iässä joudun jo tekemään elämäni kannalta suuriakin päätöksiä. Tänään, ajattelin jakaa teille omia mielteitäni valinnoista, jotka vaikuttavat tulevaisuuteeni.

Ihmisillä on koko elämänsä läpi joitakin päätöksiä, joita meidän täytyy tehdä. “Mitä teen vapaa-ajallani? Mitä haluan tehdä työkseni? Mitä reittiä kuljen tänään kouluun?” Jotkut päätökset ovat helpompia kuin toiset. Usein niiden teko noudattaa kuitenkin tietynlaista kaavaa: Ensimmäistä kertaa uuden päätöksen tekeminen on haastavaa, jos päätökselle ei löydy mitään valmista tietopohjaa. Toisella kerralla muistista löytyy jo jälki aiemmasta päätöksestä. Voimme heijastaa päätöksemme siihen.

Mietitään koulumatkaa: “Ensimmäisellä kerralla kun kuljin koulumatkani, olin koko ajan ihan hukassa, sillä vaihtoehtoisia reittejä oli useampi, enkä tiennyt minne ne johtavat. Nyt olen kulkenut reitin jo yli sata kertaa, joten osaan valita haluamani polut.”

Vaikka tunnen koulumatkani hyvin, niin koko tulevaisuuteni on minulle tuntematon. En voi varmaksi tietää yhtäkään valintaa, jonka elämässäni teen. Tulevaisuutta voi ajatella myös yhtenä suurena koulumatkana. Koulumatkana, jonka polkuja on loputtoman paljon.

Lohduttavaa on se, että joidenkin valintojen seurauksia voi yrittää pohtia. Monet sanovat “historia toistaa itseään”. Jos siis haluan ajatella tulevaisuuttani, minun kannattaa katsoa taakseni? Minä olen elänyt vain 16 vuotta! Omassa elämässäni, kulkemani koulumatka on melko lyhyt. Olen hädin tuskin päässyt kotipihalta suurelle tielle. Matkallani on vielä monta mutkaa edessä.

Arvoisat veteraanit. Te olette minua 80 vuotta vanhempia. Teidän koulumatkanne on ollut aika paljon pidempi kuin omani. Teillä jos jollakin on tietoa, jonka pohjalta päätöksiä voi tehdä! Kertokaa meille nuorille oma tarinanne! Ohjeistakaa meitä hyväksi kokemillenne reiteille. Tehkää taidetta! Kirjoittakaa muistoja!

Me tarvitsemme teitä! Eilisen muistaminen on tärkeää. Sen ohjeilla elämme nyt ja rakennamme huomisen.

Eeli Kuosmanen

Veteraanipäivän juhlassa pidetty puhe

Suomi säilyy itsenäisenä ja vapaana myös tulevaisuudessa

Venäjän oikeudeton hyökkäys veljeskansansakuntaansa Ukrainaan on herättänyt kansalaisemme ajattelemaan, voisiko Suomi joutua samaan asemaan kuin Ukraina joskus tulevaisuudessa. Ukrainan asema sotilaallisesti liittoutumattomana Venäjän naapurimaana on koettu vastaavan kaltaiseksi kuin Suomen. Puolustusliitto NATO:on liittyneet pienet maat, kuten Viro, Liettua ja Latvia puolestaan on ymmärretty olevan 30 -Nato maan joukossa paremmin turvassa Venäjän agressioilta. Tämän vuoksi Suomessakin on ryhdytty selvittämään mahdollisuutta liittyä puolustusliitto NATO:on, jossa jäsenmaat sitoutuvat yhdessä puolustamaan, jos jokin jäsemaa joutuisi hyökkäyksen kohteeksi.

Tätä kirjoitettaessa huhtikuussa 2022 kenelläkään ei ole tietoa siitä, mihin Venäjä toimillaan lopun perin pyrkii ja mitä se saavuttaa. Yleisesti on todettu, että Venäjä häviää sodan – ennemmin tai myöhemmin. Venäjä on menettänyt luottamuksen kansainvälisessä toiminnassa yksilö-, yhteisö- ja valtiotasolla. Se on itse eristänyt itsensä kansainvälisestä yhteisöstä. Sotarikokset, jossa on käytetty asevoimaa lapsia, naisia ja vanhuksia vastaan, tuhottu asuin- ja hallintorakennuksia, energiantuotantolaitoksia, kouluja, päiväkoteja sairaaloita sekä poltto- ja elintarvikevarastoja ovat tulleet koko maailman tietoon. Omat kansalaisensa Venäjä pyrkii pitämään presidenttinsä päättämästä toiminnastaan erossa estämällä vapaan tiedon välitykseni, estämällä kansalaistoiminnan ja kansalaistensa pääsyn sosiaaliseen mediaan. Lopun perin juuri kansalaiset Venäjällä tulevat pitkässä juoksussa kärsimään eniten.

Viime sodista Suomessa on kulunut jo 80-vuotta. Sotiemme sukupolvi on usein varoittanut itäisen naapurimaan arvaamattomuudesta. Vaikka ikäiselläni sukupolvilla on isovanhempien ja omien vanhempien kautta syöpyneet kokemukset talvi- ja jatkosodan ajoilta, olemme kuitenkin yrittäneet rakentamaan luomusta naapurimaahamme. Presidentti Sauli Niinistöä siteeratun ”naamiot on nyt riisuttu” voin todeta, että luottamus on petetty. Olemme oppineet, että diktatuuriin ei voi koskaan luottaa.

Viime sotien uhraukset eivät kuitenkaan ole menneet hukkaan. Olemme kyenneet säilyttämään itsenäisyytemme, demokraattisen järjestelmämme ja rakentamaan tutkimustenkin mukaan maan, jossa asuu maailman onnellisin kansa. Olemme rakentaneet vahvat puolustusvoimat, jos-

sa yleinen asevelvollisuus takaa paitsi puolustusvoimien uskottavan suorituskyvyn myös rakentaneet asevelvollisiin ja kansalaisyhteiskunnan vahvan maanpuolustustahdon.

Olemme myös kyenneet luomaan laajan kansainvälisen yhteistyöverkoston, jonka kautta avulla olemme hankineet läntisiin ase- johtamis- ja logistisiin järjestelmiin perustuvan 2020 -luvun puolustusvoimat. Yhteistyömme Euroopan Unionissa ja kahdenväliset suhteemme etenkin Ruotsiin, USA:han, ja suurimpiin Euroopan maihin ovat tukeneet sotilaallista puolustustamme ja huoltovarmuuttamme.

Veteraanien perintö ei ole siis valunut hukkaan. Uskon, että kiitoksemme ja kunnioituksemme noin 4 000 keskuudessamme elävää sotaveteraania kohtaan, on jopa aikaisempaa suurempaa. Yli 700 000 poisnukkunutta veteraania ansaitsevat nyt sotaveteraanityön siirtyessä perinneaikaan yhä suuremman arvon. Me sotaveteraanien jälkeläiset olemme saaneet elää heidän uhraustensa ansioista upeassa, vapaassa maassa.

Olen toiminut Helsingin Seudun sotaveteraanipiirissä varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana 2010 -luvun alkupuolelta. Olen siirtynyt sivuun puheenjohtajan paikalta, mutta olen kiitollinen, että saan jatkaa piirin hallituksen jäsenenä. Olen sitoutunut sotaveteraaniperinnetyöhön niin kauan kun voimia minussa riittää.

Toivotan seuraajalleni Vesa Sundqvistille menestystä piirin puheenjohtajana. Vesa Sundqvist on perehtynyt Helsingin seudun sotaveteraanitoimintaan toimiessaan Uudenmaan aluetuomiston päällikkönä puolustusvoimissa. Hänen nykyinen tehtävänsä Maanpuolustuskoulutuksen Etelä-Suomen piiripäällikkönä tukee myös veteraaniperinneaikaan siirtymisen tavoitteita - veteraaniperinteen siirtämistä nuoremmille sukupolville ja yhteistoiminnan lisääntymistä myös maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjen kanssa.

Kiitän kaikkia sotaveteraanityön luottamustehtävissä tapaamiani isänmaallisia ihmisiä uhrautuvasta ja rakentavasta yhteistoiminnasta.

Uskoni Suomen tulevaisuuteen itsenäisenä ja vapaana maana on horjumaton.

Pertti Laatikainen

Puheenjohtaja (20.4.2022 saakka)

Tiiksjärven henki elää lotan muistoissa edelleen

Eeva-Liisan kotonaan huhtikuussa 2022. Asunnon seinillä on runsaasti hänen maalaamia upeita tauluja. Kuva Heidi Aho.

Eteläisessä Helsingissä asuvan 97-vuotiaan Eeva-Liisa Kumpulaisen tarinointi ”suomeksi savolaisittain” valloittaa kuulijan. Elämä Karjalan kannakselta Iisalmeen, Pohjanmaalle, Rukajärvelle, Porvooseen, Turkuun, Kööpenhaminaan, takaisin Iisalmeen ja lopulta Helsinkiin on ollut värikäs ja tapahtumarikas kuin Eeva-Liisan maalaama taulu.

Lapsuusvuodet

Muistot lapsuuden vaihtuvista kotipaikoista Kanneljärven kansanopiston opettajina toimivien opettajavanhempien mukana Karjalan kannakselta Iisalmeen ja kesät isän kotipaikalla Jurvalla ”kaksifoonikisessa”, v. 1836 rakennetussa pohjalaistalossa ovat edelleen kirkaavana mielessä. Isän suku oli jurvalaista puuseppäsukua ja

äiti Iisalmen Räisäsiä. Eeva-Liisan ollessa 4,5-vuotias, perheeseen syntynyt pikkuveli kuoli vain muutaman kuukauden ikäisenä ja äiti halusi muuttaa tämän jälkeen pois Kanneljärveltä kotipaikkakunnalleen Iisalmeen. Iisalmissa kotitalo sijaitsi veden äärellä ja perille pääsi vain hinaajalla. Tietä ei ollut. Sinne perhe asettui.

Eeva-Liisa siirtyi 10-vuotiaana oppikouluun Iisalmissa ja asui koulukortteerissa mukavan tädin luona äidin ollessa kansanopistossa opettajana ja isän palattua opettajaksi Viipuriin. Eeva-Liisa oli ujo eikä ystäviä ollut monia.

Lotaksi Rukajärvelle Tiiksjärven lentokentälle

Lukioaikana Eeva-Liisan ollessa 17-vuotias ja lukion toisella luokalla tuli lotilta ilmoitus, että radiosähkötäjiä aletaan kouluttaa 2,5 kuukauden mittaisella kurssilla Karkussa, nykyisessä Sastamalassa. Kurssi pidettiin kesällä 1942. Eeva-Liisa osallistui kurssille. Kurssin jälkeen hänet komennettiin Rukajärvelle Tiiksjärven lentokentälle, jossa viikon koulutuksen jälkeen jouduttiin ilmavalvontatehtäviin. Ikänsä puolesta sotatomialueen lottien olisi pitänyt olla vähintään 20-vuotiaita, mutta ikää ei kysytty, koska osajista oli niin kova pula.

Rukajärven lentolai alueen komentaja oli majuri Ragnar Magnusson ja paikassa oli Kumpulaisen mukaan erittäin hyvä henki. Lotat hoitivat ilmavalvontaradiota. Radiovalvonnassa oli tiukat säännöt. Samassa tukikohdassa Tiiksjärvellä oli neljä muutakin tyttöä samalta kurssilta ja heistä kaikista tuli elinikäiset ystävät. Nyt kaikki nämä Eeva-Liisan ystävät ovat jo poissa.

Rukajärven alue oli karua; suota ja korpimaisemaa. Muutama kenttävartio oli alueella. Repolassa Rukajärvellä ja Pälkäjärvellä valvoivat lotat tornissa, muualla kenttävartiot ilmoit-

Vapaa-ajalla ehti tutustua myös lentäjiin ja lentokoneisiin. Kuva Eeva-Liisan kotialbumista.

tivat tiedustelulenkoista. Radioliikenne oli puheliikennettä ja he puhuivat radioon. Radiot olivat suurikokoisia. Jos suomalaiset olivat tiedustelemassa, tuli etukäteen salakirjoitettu viesti ja jos oli hätätilanne, lentäjät lähtivät heti. Radiosta kuului esim. ”3 venäläistä konetta idässä”, kuitattiin ”selvä”, lähetettiin puhelinlotille viesti ja ilmoitettiin päivystäville lentäjille.

Kaukopartiomiehillä oli mukanaan pienikokoinen radio, nimeltään ”kyynele”. Radio oli erityisesti heille kehitetty.

Tiedustelua tarvittiin Rukajärvelle. Eeva-Liisan mieleen on jäänyt paluu lomalta Iisalmeista Rukajärvelle joulukuussa 1942. Juna saapui myöhään illalla Lieksan asemalle, jonka läheltä Eeva-Liisa oli varannut huoneen. Junamatkan jälkeen piti siirtyä kolonniin, jotka veivät Tiiksijärvelle. Junassa oli juopuneita matkustajia eikä matka ollut miellyttävä. Onneksi kolme kaukopartiomiestä Muujärveltä näki Eeva-Liisan tukalan tilanteen, tulivat hänen viereensä istumaan ja katsoivat, että hän pääsi Lieksassa turvallisesti hotelliin.

Tiiksijärvellä lentäjät myös toimivat viihdytysjoukkoina. Eeva-Liisa muistaa mm. Sakari Halosen, joka esiintyi

Carmenina monissa tilaisuuksissa. Kesällä 1944 he tapasivat sattumalta junanvaihdossa Iisalmen asemalla ja Sakari Halonen riensi halaamaan Eeva-Liisaa junan jo puksuttaessa eteenpäin.

Radistilotta Eeva-Liisa viestivuorossa. Kuva Eeva-Liisan kotialbumista.

Lottien työvuorot vaihtuivat aina neljän tunnin välein. Unet jäivät siis aina lyhyeksi eikä kokonaista yötä voinut koskaan nukkua. Eeva-Liisa Kumpulainen kertoo, että luultavasti tästä johtuen hänen on ollut tämän jälkeen univaikeuksia. Muiden laskiessa unen saamiseksi lampaita, Eeva-Liisa kääntää mielessään sanoja morsetukseksi, josta hän kertoo haastattelijallekin esimerkin. Kaikki on edelleen hänellä kirkkaana muistissa.

Marsalkka Mannerheimin vierailu

Muistiinpainuva päivä oli 11.9.1942. Tuolloin Marsalkka Mannerheim teki odottamattoman vierailun Tiiksijärvelle. Matkan aiheena oli tutustuminen Marskin lahjaksi saamaan Lieksajärven metsästysmajaan. Vierailu oli pidetty tukikohdassa vain laivueen upseerien tiedossa. Kentän reuna-alueelle kokoontui sekalainen joukko seuraamaan laivueen vastaanottorivistön järjestäytymistä. Yllätys oli odottamaton tutun hahmon noustessa autosta. Kentälle järjestäytyneet laivueen upseerit tervehdittyään Marsalkka oli kääntynyt komentaja Magnussonin puoleen ja kysynyt:

Marsalkka Mannerheim teki Tiikjärvelle yllätysvierailun. Kuva Eeva-Liisan kotialbumista.

”Missä lotat”? Lottien mukanaoloa ei oltu osattu ottaa huomioon lainkaan. Näin lotat, mm. Eeva-Liisa (os.Sarvela) komennettiin Marskia tervehtimään. Vierailu oli lyhyt, se kesti vain seitsemäntoista minuuttia. Majuri Ragnar Magnusson on kirjoittanut vierailun jälkeen muistiinpanoissaan mm.: ”Hänen, Mannerheimin, johdolla meidän oikeutettu taistelumme vietään onnekkaseen päätökseen”.

Liisa muutti Helsinkiin, jossa hän on viihtynyt siitä alkaen. Heikko näkö ja kaksi viimeistä koronavuotta ovat pienentäneet elämänpiiriä. Arjesta huolehtivat sukulaiset ovat suureksi avuksi. Äänikirjat, radio ja tv:n kuuntelu ovat mieluisaa tekemistä. Viimeksi kuunnelluista äänikirjoista vaikuttava on ollut mm. ruotsalaisen historioitsijan Herman Lindqvistin kirjoittama teos ”Mannerheim, Mies naamion ta-

kana”. Ukrainan uutisia Eeva-Liisa on seurannut järkyttyneenä.

Tämän päivän uutisten kauhuista Eeva-Liisan ajatukset palaavat usein lapsuuden kesiiin Jurvassa ja lottaystäviinsä Lailaan, Annikkiin ja Kyllikkiin, joiden kanssa jaettiin aika Tiiksjärvellä ja sen hyvässä hengessä 1942-1943.

Heidi Aho

Vuodet sodan jälkeen

Rukajärveltä Eeva-Liisa tuli Porvooseen ja suoritti kaksivuotisen Porvoon Naisopiston luokkansa parhain arvosanoin. Täältä hän jatkoi Turkuun ja Turun piirustuskouluun, jonka suoritettuaan hän pyrki ja pääsi muutaman opiskelutoverinsa, mm. Olavi Hurmerinnan kanssa opiskelemaan Ateneumiin. Nelivuotisen Akatemian jälkeen Eeva-Liisan tie vei opiskelemaan Kööpenhaminaan Tanskan Kuninkaalliseen taideakatemiaan. Hän asui opintojensa aikana au pairina tanskalaisen kreivittären perheessä samalla kieltä oppien. Tuolloin Eeva-Liisa sai kipinän pohjoismaiseen yhteistyöhön toimien myöhemmin pitkään Pohjola-Nordenissa Iisalmessa.

Elämä kuvaamataidon opettajana ja kaksilapsisen perheen äitinä Iisalmessa oli hyvää aikaa. Eläkkeelle siirtyttyään ja aviomiehensä kuoltua Eeva-

Eeva-Liisan ajatukset palaavat usein Tiiksjärven lottaystäviinsä. Lotat asuinparakkinsa edessä, vasemmalta lukien Eeva-Liisa, Kyllikki, Laila ja Annikki. Kuva Eeva-Liisan kotialbumista.

Vaihtelua arkipäivään.

Mäkitorpantien (Sotaveteraanitalot) kerholaisten kanssa teimme yhteisen retken Lottamuseolle Tuusulaan 12.4 tiistaina. Museolla meitä olivat vastassa Leena Jäntti ja oppaanamme toiminnut Pauliina Pajala. Tutustuimme museon lottia koskevaan esineistöön ja näyttelyyn. Pauliinan selkeäsanainen esittely nosti monta muistoa kerholaisten mieleen. Usealle retkeläiselle käynti museolla oli ensimmäinen kerta ja irtiotto arjesta pitkän korona-ajan jälkeen. Lotta Svärd säätiö tarjosi osallistujille keittiön valmistaman erinomaisen lounaan, josta kiitos säätiölle.

Museokauppa houkutteli ostoksille ja mukaan lähti hilloja, kortteja, kirjoja, myssyjä ja muuta mukavaa tullaista kotiin vietäväksi. Tämän jälkeen olikin hyvä lähteä kohti kotia päivänille.

Tiistai -kerhossa on ollut aina hyvä yhteishenki, kahvitellessa ja kuulumisia vaihdellen. Kerholaiset ovat koontunut useamman vuoden, mutta on luonnollista, että ikä alkaa painaa ja terveysongelmia syntyy. Olemme sopineet, että tapaamme niin kauan, kun ainakin yksi tai kaksi jaksaa kerhoon osallistua.

Syksymmällä teemme taas yhteisen päivätreenin johonkin kiinnostavaan kohteeseen. Ei osallistujien määrä ole ratkaiseva, koska pienelläkin porukalla voimme luoda yhteisiä muistoja, pitää yllä yhteishenkeä ja saada vaihtelua arkipäivään.

Anni Grundström

Saaren it-patterit Helsinkiä pelastamassa

Helmikuun 1944 suurpommituksissa myös Lauttasaari sai osumia. Saaren kahdella it-patterilla oli suuri merkitys, kun hyökkääjä onnistuttiin torjumaan.

Puisto-patterin kolme pääasiassa seurantatulta ampuvista tykeistä sijaitsi rannan tuntumassa, kolme rantatien varrella. Rannan valonheittimet avustivat lentokoneiden seurantaa. Myllykallion sulkutuleen keskittynyt Lautta-patteri oli kuusitykkinen, kaikki venäläisiä sotasaaliita.

Vuonna 1944 Neuvostoliitto suurpommitti Helsinkiä kolmesti kymmenen päivän välein. ”On välttämätöntä panna Suomen kansa kärsimään, jotta sotilaallinen uhka voidaan poistaa luoteissivulta”, **Josif Stalin** oli perustellut joulukuussa 1943. Seuraavan vuoden helmikuussa Neuvostoliiton kaukolentovoimat, jotka toimivat suoraan Stalinin alaisuudessa, pommittivat Helsingin seutua kaikkiaan 2 007 koneella pudottaen yhteensä 16 490 pommia.

Ensimmäinen pommitusyö

Aamupäivällä 6.2. Helsingin yllä havaittiin viholliskone kaukana merellä. Iltapäivällä viholliskone lensi Helsingin eteläpuolitse 30 kilometrin päässä kaupungista Hangon edustalle. Sää tiedusteluako? Näin ajateltiin Helsingin IT-pattereilla ja varmaan myös Lauttasaaren eteläkärjen Puisto-patterilla ja Myllykallion Lautta-patterilla. Oltiin valmistautuneita pahimpaan.

Kello 18.16 Suomenlahden pohjukassa alkoi voimakas moottoreiden

surina. Äänet etenivät kohti länttä. Kun koneet olivat 70 kilometrin päässä Helsingistä, kaupunkiin annettiin torjuntavaroitusta. Kello 18.22 ulkovaistusta sammui Lauttasaarella. Kello 19.15 alkoivat Puisto-patterin ja Myllykallion tykit jyskyttää itsepuolustusta Helsingin pattereiden rinnalla. Ensimmäiset pommit putosivat Helsinkiin kello 19.23. Pian Lauttasaarikin sai osumia. Lauttasaaren ilmailuvälikirjaan merkittiin:

Sotaveteraani Jaakko Nuoramo kuului Puisto-patterin Irjamiehistöön. (Kuva: Antti Matilainen, 2/2020).

”...klo.20.17. Ilmoitus, että Otavantie 9–11 on ikkunoita särkynyt...20.22. Ilmoitus Isokaarealta ikkunain särkymisestä...20.25. Ilmoitus Otavantie 9–11, että kemikaali-kaupan ikkuna rikki...2.27. Voimakas jyrähdys...2.29. Uusi jyrähdys, 3 pommeja Myllykallion sivuun...3.48 Partio Sarha, Hamara ilmoitti, että räjähdyspommei pudonnut pellolle kartanon riihen ja ladon välille klo 2.29... klo.4.55. Ivo (ilmavaara ohi).”

Pommituksen aikana Myllykallion Lautta-patteri oli osallisena diplomaattisessa näytelmässä. Torjuntakeskus Tornissa Korkeavuorenkadulla oli käynyt kolme vierasta. Ruotsalaiset korkea-arvoiset upseerit olivat olleet erityisen vaikuttuneita keskuksen tehokkaasta toiminnasta ja esittivät toiveensa saada tutustua myös pattereiden toimintaan. Ehkä he olivat kiinnostuneita saksalaisesta huippusalaisesta Irja-tutkasta. Isännät, Ilmatorjuntarykmentti 1:n torjuntapäällikkö kapteeni **Aake Pesonen** ja rykmentin komentaja everstiluutnantti **Pekka Jokipaltio** tiesivät, että neljää patteria (Käpylän ravirata, Viikin pellot, Santahamina ja Lauttasaaren Puisto-patteri), joissa Irjat olivat, ei voi vieraille näyttää. Hujautettiin siis huijaten autoilla Myllykallion Lautta-patterille, jossa ei ollut Irja-tutkaa

vaan ainoastaan sotasaalistykkejä.

Lauttasaari säästyi ensimmäisestä pommitusyöstä suuremmilta tuhoilta, vaikka pommeja saarelle putosikin. Yksi osui Pajalahden puistoon noin 50 metrin päähän nykyisen Haahkatie 10:n eteläpäädyistä kaakkoon. Talosta rikkoutui kymmeniä ikkunoita ja seiniin tuli halkeamia. Ikkunat peitettiin pahveilla ja huovilla. Aamuyön tunteina tippui Puisto-patterin eteen, rannan tuntumaan, pommi. Jos se olisi pudonnut sata metriä kuivalle maalle päin, olisivatko elintärkeät Irja-tutka ja Lambda-laskin tuhoutuneet? Kuolonuhreiltakaan olisi tuskin välttytty.

”Maanant. pv:llä 7.2.-44, taas pommisuoja. Rakas Erkki! ...Olet varmasti kuullut, että täällä ovat herhiläiset pistäytyneet oikein joukolla. Radiossa sanoivat, että 200 konetta on yrittänyt tehdä vaikutusta meihin. 38 on nyt tähänastisten tietojen mukaan kuollut ja haavoittuneita saadoissa... Yö oltiin pommisuoja... Taivas oli koko yön punainen...Leikki kaukana.”

Toinen pommitusyö

16.2. päivän ilta oli kirkas. Torjuntakeskus Torni Korkeavuorenkadulla antoi kaikille yksiköille taas torjuntavaroituksen. Taistelu Helsingistä jatkui. Valot sammutettiin 19.55 Hel-

singissä, kello 20.12 tuli ilmahälytys. Ilmatorjuntatykistö, myös Lauttasaaren Puisto- ja Lautta-patterit, avasi tulen.

Taistelun alkuvaiheessa Irja-tutkan toiminnasta vastaava alikersantti **Jaakko Nuoramo** huomasi, että Irja ei toimi. Helsingin neljästä Irjasta yksi oli siten pois pelistä. Nuoramo ryhtyi toimeen pakkassäässä paljain käsin. Ainoa valonlähde oli taskulamppu. Nuoramo kertoo, ettei hänellä ollut aavistustakaan, missä vika oli. Tilanteen dramaattisuutta lisäsi tietoisuus siitä, että tutkan sisällä oli suurjännite. ”Kyllä siinä rukous yläkertaan lähti”, Nuoramo muistelee. Vajaan viiden minuutin aherruksen jälkeen tutka alkoi taas toimia. ”Ei se mikään sankarityö ollut. Tein vain sen, mihin minut oli koulutettu. Niin me kaikki teimme”.

”...klo 2.30. Partio ilmoittaa, että Elannon ikk. Otavantie 3 on rikki...5.20. Lahtinen ilmoitti, että Myllykallion ympäristöön on tullut pommeja aikaisempaan yöllä...5.50. Ivo (ilmavaara ohi). 6.05. Ulkovalot saavat syyttää.” Lauttasaarella kirjataan.

Irja toimintavalmiina. Kuva sodan jälkeen lokakuussa 1944. Alikersantti Jaakko Nuoramo vasemmalla. (SA-kuva, 10/1944).

Etäisyysmittaajat antavat jatkuvasti lukuja tykeille.

Ennen toista pommitusyötä osa kaupungin asukkaista oli poistunut vapaaehtoisesti kaupungista, ja kaupunkiin jääneet olivat valmistautuneet suojautumaan. Vuosaaressa oli vihollisen harhauttamiseksi sytytetty suuria kokkoja. Kaikki kaupungin länsiosan valonheittimet pysyivät pimeänä, myös Lauttasaaren valonheittimet. Moni pommikone hyökkäsi autioon Vuosaaren ja pommit pudotettiin metsiin, ellei jo merelle koneiden eteen ammutun sulkutulen ansiosta. Ilmatorjuntatulen pelotevaiikutusta lisäsi ammusten kärkeen lisäty elektron-metalli, joka räjähtäessään leimahti viholliskoneen edessä soikaisten kuljettajan. Lisäapuna oli 12 saksalaista *Messerschmitt*-merkkistä yötaisteluun erikoistunutta hävittäjää saksalaismiehistöineen.

”Pommisuojaissa yöllä 16.2.-44. Oi rakas Erkki, näin paikallaan istuen, kun maailma jyllää, tulet Sinä vaa-leanpunaisessa pilvessä luokseni...”

”Jos osuu, niin osuu”

Helsingin ilmatorjunnan onnistuminen oli toisen hyökkäyksen aikana jonkin aikaa autonkuljettajien varassa. Taistelujen jatkuessa everstiluutnantti Jokipaltio huomasi pattereissa kierrellessään, että ammusvarastot

alkavat ehtyä. Oli saatava pikaisesti täydennystä Koskelan kallioon louhitusta ammusvarastosta, myös Lauttasaaren pattereille. Lähes puolisataa kuorma-autoa lähti yön pimeässä varikolta Koskelaan. Lastattuaan vaarallisen kuorman autot hajaantuivat kohti kaupungin pattereita pommien pudotessa ympärille. Lauttasaaren matkalla ollut kolmen ja puolen tonnin ammuslastissa ajanut kuorma-auto sai Mechelininkadulla eteensä pommin. Valot menivät rikki, ovet tulivat sisään ja lokasuojat menivät lyttyyn. Onneksi renkaat säilyivät. Rohkea autokuski oikaisi lokasuojat ja jatkoi matkaansa Lauttasaaren. Esimies kysyi myöhemmin, että mitäs sotamies ajatteli, kun pommi edessä räjähti. ”Ei juuri mitään. Jälkeenpäin vain tuli mieleen, että jos osuu, niin osuu”.

Kolmas pommitusyö

Iltapäivällä 26. päivänä havaittiin Helsingin yllä taas tiedustelukone. Myös radiokuuntelu vahvisti epäilyä ilmahyökkäyksestä. Kaupungissa pantiin toimeksi hiljainen hälytys. Katuvalot sammutettiin, raitiovaunu- ja junaliikenne pysäytettiin, radiolähetykset katkaistiin. Lauttasaaressa ulkovalaistus sammui kello 18.26. Ilmahälytys annettiin kaupungissa kel-

lo 18.45, Lauttasaaressa kello 18.55.

Puisto-patteri ampui kymmenen ja puolen tunnin aikana sulkua ja seurantatulella eri suunnilta tulevia koneita kohti 1 429 ammusta. Tulen ansiosta valtaosa patterin sektorilla lentäneistä koneista jäi saavuttamatta kohdettaan, ne kääntyivät ympäri pudottaen lastinsa mereen. Näin oli tapahtunut muidenkin pattereiden sektoreilla. Myös Lautta-patteri osallistui päätehtäväänsä, sulkutulen amuntaan. Vuosaaressa hyökkäviä lentokoneita tulitti hämäyspatteri ”Pommi”. Hengenvaarallisen houkustustehtävänsä vuoksi se sai lisänimen ”Itsemurhapatteri”. Myös Lauttasaaren Kotkavuorella oli ”kylmä” valespatteri, joka koostui tykinputken näköisistä parruista.

”Lauantai-ilta yli 21 pommisuojaissa. Erkki! Missäpä muualla enää kirjoittaisin sulle kirjeitä, kun täällä maan alla...Vaatteet, kaikenmoiset pakattu päälle. Istun tässä lämpimässä heinälaatikossa nyt yksin”.

Everstiluutnantti ja tykkimies

Rykmentin komentaja, everstiluutnantti Jokipaltio, kiersi helmikuun pommitusten aikana ahkerasti pattereissa. Ensimmäisen pommituksen aikana hän oli vierailut Puisto-patterissa

ja ihaillut sen toimintaa. Pommeja oli tippunut kaupungin alueelle ja Lauttasaaresta katsoen näytti siltä, että koko kaupunki olisi liekeissä. Jokipaltio oli pysähtynyt erään tykin viereen ja kysynyt tykkimieheltä: ”Mitä te ajattelette?”. Mies oli hetken vaiti, sanoi sitten kääntämättä katsettaan Helsingin palosta: ”Tuolla minulla on vaimo ja lapset”. ”Niin on minullakin, hyvä ystävä. Mitä tehdään?”. ”Jatketaan taistelua”, sotamies vastasi.

Antti Matilainen

Artikkeli on julkaistu aikaisemmin 16.2.2022 ilmestyneessä Lauttasaarilehdessä.

Kirjelainaukset. Otteita 18-vuotiaan Eila Rossin Helsingin Vanhankaupungin -Viikin pommisuojassa suurpommitusten aikana kirjoittamista kirjeistä Rukajärven tykistökapteeni Erkki Matilaiselle.

*Helsingin tuhot suurpommituksissa jäivät pieniksi verrattuna moneen muuhun Euroopan kaupunkiin. Venäläistutkijat selvittivät 1990-luvulla neuvostoilmavoimien arkistoista Helsinkiä pommittaneiden koneiden ja niiden kantamien pommien määrän. ”Laskin, että ilman ilmapuolustusta Helsinkiin olisi pudonnut pommeja yhdeksän metrin välein. Yksikään talo ei olisi säilynyt ehjänä. Kuolleita olisi ollut 7 000–9 000”, kertoo sotahistorioitsija, ilmatorjunnan eversti(evp.) **Ahti Lappi**. Pääkaupungin säästyminen suurtuholta oli ilmatorjuntapuolustuksen torjuntavoitto. Tehokkaan kaluston ja tarkoin etukäteen suunnitellun ja harjoitellun sulkuammunnan sekä harhautustoimien ansiosta vain joka 20. pommi tippui kaupunkialueelle. Helsingin ydinalueelle, tarkoitettuun kohteeseensa, putosi 800 pommia. Noin 15 700 pommia putosi hajanaisesti kaupungin ympäristöön. Virallisen tiedon mukaan ensimmäisen yön hyökkäykseen oli osallistunut 728 neuvostokonetta. Ne pudottivat 6 991 pommia. Toiseen hyökkäyksessä mukana oli 383 neuvostokonetta, jotka pudottivat 4 317 pommia. Kolmas hyökkäys tehtiin peräti 896 neuvostokoneen voimin. Ne kylvivät 5 182 pommia pääkaupunkiseudulle.*

Raskaan It-Patterin tulenjohtueen etäisyysmittari ja tulenjohtokone Lambda. (SA kuva 10/1944).

Kansallinen veteraanipäivä

Kansallisen veteraanipäivän vietto Espoossa aloitettiin lipunnostolla Kulttuuriaukiolla. Puheen veteraaneille piti Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtaja Otto Usvajärvi. Lipunnoston jälkeen siirryttiin seppeleenlaskuun. Seppeleen laskivat Espoon Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Hannu Viitanen ja Olli Sorvettula. Kuvat Matti Kaltokari.

Maamme versoo uutta

Kansallisen veteraanipäin vietto Vantaalla alkoi perinteisellä lipunnostolla ja seppeleenlaskulla Tikkurilan veteraanipaadella. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala piti puheen sekä laski seppeleen yhdessä apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalskeen kanssa, yläkuva. Vantaan veteraani- ja reserviläisjärjestöjen yhteistyötoimikunta VETRESin kukkien laskusta vastasivat puheenjohtaja Ahti Pohjonen sekä sihteeri Pirkko Karjalainen, alakuva. Korson Honkapartio KHP nosti lipun salkoon, ja musiikista vastasi Vantaan musiikkiopiston puhallinorkesteri Vamos. Kuvaan ehti myös veteraani Jouko Järvi. Kuvat Tuula Mahlman.

Kansallisen veteraanipäivän vietto Helsingissä aloitettiin lipunnostolla ja seppeleenlaskulla Mannerheimin aukiolla. Seppeleen laskivat Helsingin apulaispormestari Nasima Razmyar ja everstiluutnantti Matti Heininen. Seppelepartiassa olivat partiolaisten lisäksi sotaveteraani Veikko Ilmasti ja sotaorpojen edustajana Sirkka-Liisa Tarjamo. Kuvat Petri Anttila.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistä veteraanipäivän juhlaa vietettiin Oopperatalon Almia-salissa. Tervetulosanat esitti Helsingin pormestari Juhana Vartiainen. Nuorten tervehdysten toi Kallion lukion oppilas Eeli Kuosmanen. Juhlissa esiityivät Vaskivuoren lukion kamarikuoro ja oopperalaulaja Mika Pohjonen. Kuvat Petri Anttila.

Koronarajoitusten purkaututtua voitiin veteraanipäivän juhla järjestää taas. Kuvat Petri Anttila.

Tallinnassa juhlistettiin Suomen kansallista veteraanipäivää seppeleenlaskulla ja suurlähettiläs Timo Kantolan isännöimällä juhlalounaalla. Turvallisuuden Tukisäätiön puheenjohtaja Harri Kainulainen ja puolustusasiamies Ulla Murtomäki luovuttivat Suomen Sotaveteraaniliiton huomionosoitukset. Kuvassa ansioristillä palkitut Kai Aasalo (oikealla), Imbi Blumfeldt ja Reet Loit. Kuva Ari Harjula.

Tukholmassa järjestettiin perinteinen seppeleenlaskutilaisuus Suomi-monumentilla Värtahamnenissa. Seppeleen laskivat puolustusasiamies Joakim Salonen ja Ruotsin puolustusministeri Peter Hultqvist. Musiikista vastasi singnalisti ja rumpali (Arme'ns Musik-kår). Kuvat CG Johanson/Finlandsfrivilliga.

Piirin kokouksessa katsottiin tulevaan!

Helsingin Seudun Sotaveteraani-piirin vuosikokous pidettiin keski- viikkona 20.4.2022 ravintola White Ladyssa. Paikalle oli saapunut lähes 30 piirin jäsentä.

Kokouksessa hyväksyttiin edellis- vuoden toimintakertomus ja tiliasiat. Kokous myönsi yksimielisesti hallitukselle vastuuvapauden. Vuoden 2022 toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin yksimielisesti.

Vuosikokouksessa piiri sai uuden puheenjohtajan. Vuodesta 2016 piiriä tuloksettaasti johtanut Pertti Laatikainen oli ilmoittanut, ettei ole enää käytettävissä puheenjohtajan tehtävään. Piirin uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Vesa Sundqvist. Vesa on ollut edellisissä työtehtävissään tekemisissä veteraaniasioiden kanssa, joten piiri sai puheenjohtajaksi asiantuntevan ja veteraaniasiat sydämen asiaksi ko-

kevan puheenjohtajan. Vesan esittely ohessa.

Kokous katsoi luottavaisesti tulevaan. Kokous hyväksyi yksimielisesti piirin nimenmuutoksen 1.1.2023 alkaen ja lähetti uudet säännöt tarkistettavaksi ja hyväksyttäväksi Patentti- ja rekisterihallitukseen. Ohessa sääntömuutoksen keskeiset osat. Lopullisesti säännöt hyväksytään piirin ylimääräisessä kokouksessa 19.10.2022.

Vastavalittu piirihallitus yhteiskuvassa. Vasemmalta Heidi Aho, Pertti Laatikainen, Hannu Saloniemi, varapuheenjohtaja Hannu Viitanen, puheenjohtaja Vesa Sundqvist, Hannele Moisander, varapuheenjohtaja Matti Passi, Marko Maaluoto, sotaveteraani Veikko Ilmasi, Marja-Leena Pihlajamaa, Hans Gabrielsson ja Petteri Rokka.

Oli iso kunnia pitää juhlapuhe Nurmijärven veteraanijuhlissa kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2022. Erityisen kotoiseksi olon teki se, että olen kotoisin Nurmijärveltä. Juhlapaikkana toiminut seurakuntakeskus tuli minulle tutuksi jo vuonna 1986, jolloin osallistuin siellä kutsuntoihin.

Uuden puheenjohtajan tervehdys & esittäytyminen

Kohdalleni tuli suuri kunnia, kun tulin valituksi Helsingin Seudun sotaveteraanipiirin vuosikokouksessa 20.4.2022 hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi. Kiitän luottamuksesta, ja samalla kiitän edeltäjäni Pertti Laatikasta erinomaisesta työstä piirin johdossa lähes vuosikymmenen ajan. Puheenjohtajan vaihdos tapahtuu ajankohtajana, jolloin tur-

vallisuuspoliittiset mannerlaatat ovat liikkeessä, osin jo järistenkin. Muutos sattuu myös aikaan, jolloin sotaveteraanikentässä ollaan siirtymässä asteittain kohti veteraaniperinneaikaa. Yhdessä tekemällä piirin hallituksen ja jäsenistön kanssa suuntaamme kuitenkin luottavaisesti kohti uusia tuulia.

Juuri kun koronaviruspandemian puristus alkoi jo hieman hellittää, niin saman tien turvallisuustilanne Euroopassa koki äkkikäännöksen, kun Venäjä käynnisti laajamittaisen ja brutaalien hyökkäyksen Ukrainaan 24.2.2022 klo 4.00. Taustalla oli lähes vuoden ajan kestänyt joukkojen ja tarvittavan materiaalin asteittainen lisääminen Ukrainan rajojen läheisyydessä; viime vaiheessa turvallisuustilanne kiristyi, kun Venäjä vaati Naton laajenemisen pysäyttämistä ja etupiirien palauttamista.

Kun eurooppalainen turvallisuusjärjestys muuttuu kertaheitolla näin dramaattisesti, niin tässä vaiheessa sen aiheuttamista muutoksista on nähtävissä todennäköisesti vasta kalpea aavistus – muutokset tulevat olemaan kuitenkin merkittävät. Tällä hetkellä eduskunta käsittelee Nato-jäsenyyttä

pohjustavaa selontekoa, ja tällä tietoa valtiojohto tekee päätöksen jäsenyyshakemuksen jättämisestä puolustusliitto Natoon toukokuun puolivälin paikkeilla.

Kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2022 saimme hyvän uutisen, kun valtioneuvoston kanslia asetti työryhmän selvittämään ja laatimaan ehdotuksen, miten Suomen 1939-1945 käymien sotien ja veteraanien perintöä ja perinnettä tulevaisuudessa vaalitaan. Veteraanijärjestöt ovat valmistelleet muutosta, ja tarkoituksena on, että veteraanijärjestöjen vastuu perinnetyöstä siirtyy Tammenlehvän perinneliitolle – ja täällä meillä pääkaupunkiseudun perinneyhdistykselle.

Myös henkilökohtaisella rintamalla muutosten tuulet ovat puhaltaneet voimakkaasti, sillä siirryin reserviin 1.1.2022 lukien palveltuani 35 vuotta Puolustusvoimissa alokkaasta everstiluutnantiksi. Aloitin samalla MPK Etelä-Suomen maanpuolustustiimin päällikkönä. Olen tästä todella mielissäni. Se mahdollisti työn jatkamisen täysipäiväisesti maanpuolustuksen parissa – ja vieläpä tutussa toimintaympäristössä, sillä virkaurani viimeisenä tehtävänä sain kunnian palvella lähes viiden vuoden ajan Uudenmaan aluetuomiston päällikkönä vuosina 2017-2021; toimialue oli sama kuin piiripäällikkökin eli koko Uudenmaan maakunta. Parasta on kuitenkin se, että pääsin aluetuomiston päällikön pestini aikana tutustumaan laajasti eri viranomaistahoihin, kunta- ja järjestökenttään sekä elinkeinoelämän edustajiin, ja ennen kaikkea teihin veteraaneihin sekä reserviläisiin ja maanpuolustajiin, jotka vapaaehtoisuudelta annatte osaamisenne ja runsaasti vapaa-aikaanne yhteisen hyvän eteen. Voidaan puhua aika lailla unelmatyöstä, kun pääsee tämänkaltaisen joukon kanssa jatkamaan työuraansa. Uskoisin, että tämä aiempi työkokemus tukee hyvin myös tätä luottamustehtäväni hoitoa piirin hallituksen puheenjohtajana.

Mukavaa kesän odotusta!

Vesa Sundqvist

hallituksen puheenjohtaja

Helsingin seudun sotaveteraanipiiri

Pertti Laatikainen luovutti piirin johtovastuu Vesa Sundqvistille.

Helsingin seudun sotaveteraani- piirin muuntuminen alueelliseksi perinneyhdistykseksi

Merkittävimmät muutokset sääntöihin:

1. Nimenmuutos, uusi nimi:

Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry,

ruotsiksi Huvudstadsregionens traditionsförening för 1939–1945 års krig rf

2. Tarkoitus ja sen toteuttaminen

Yhdistyksen tarkoituksena on Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n alueellisena jäsenyhdistyksenä ja myöhemmin Tammenlehvän Perinneliiton alueellisena jäsenyhdistyksenä

– hoitaa ja vaalia sotien 1939–1945 ja *sotasukupolven perinteitä ja arvoja* Tammenlehvän Perinneliiton periaatteiden mukaisesti, toimia alueellisen perinnetyön koordinoijana ja toteuttajana sekä ylläpitää yhteenkuuluvuutta ja isänmaallista henkeä.

– edistää ja valvoa Suomen sotien 1939–1945 *veteraanien, heidän puolisoidensa ja leskiensä* yhteiskunnallisia etuja, toimia toimeentuloturvan ja asumisolojen parantamiseksi ja kotipalvelujen ja kuntoutuksen edistämiseksi,

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys toimialueellaan

• huolehtii sotien 1939–1945 sotasukupolven perinteen ja arvojen siirtämisestä tuleville sukupolville, kokoaa alueensa toimijoita yhteisiin perinnetyön hankkeisiin, ohjaa ja koordinoi alueellista ja paikallista perinnetyötä, järjestää alueellisia perinnetyön tapahtumia, seuraa perin-

netyön kohteiden hoitoa ja kuntoa sekä tekee aloitteita ja esityksiä perinnetyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi

- seuraa Suomen sotiin 1939–1945 osallistuneiden veteraanien, heidän puolisoidensa ja leskiensä oloja, tekee aloitteita ja ryhtyy toimiin heidän elinolonsa turvaamiseksi ja kehittämiseksi.
- harjoittaa tukitoimintaa ja perinnetyötä edistävää neuvontatoimintaa ja viestintää
- pyrkii saamaan kansalaisia ja yhteisöjä tukemaan sotien 1939–1945 veteraanien, heidän puolisoidensa ja leskiensä tukitoimintaa sekä alueellista perinnetyötä
- on yhteistoiminnassa yhdistyksen tukitoiminnan ja perinnetyön tarkoituksena edistävien julkisten ja yksityisten yhteisöjen ja säätiöiden sekä viranomaisten kanssa
- vaalia kotirintama ja -seututyötä sotiemme veteraanien ja sotasukupolven hengen mukaisesti.

3. Jäsenet

- Yhdistyksen jäsenet ovat kunniajäseniä, puoliso- ja leskijäseniä, varsinaisia jäseniä ja kannattajajäseniä.
- Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi hallitus voi hyväksyä yksityisen henkilön tai oikeustoimikelpoisen yhteisön, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksensa ja haluaa tukea yhdistyksen toimintaa.
- Veteraanijärjestöjen varsinaisina jäseninä olleet jäsenet tai rintamaveteraanitunnuksen omaavat tai lotat kutsutaan kunniajäseniksi.

Koti palveluiden keskellä

Miltä kuulostaa koti, jossa kaikki tarvitsemasi palvelut ovat saman katon alla?

Saga-palvelutalossa asut itsenäisesti kattavien palveluiden keskellä. Käytettävissäsi on ateria-, koti-, turva- ja hyvinvointipalveluita omien tarpeiden mukaan. Viihtyisät talomme seitsemällä paikkakunnalla tarjoavat monipuolista harrastus- ja kulttuuritoimintaa.

Kysy lisätietoja tai tilaa kattavat esitteet

maksuton puh. 0800-06116 (ark. klo 8-16)

myynti.saga@sagacare.fi

Vapaat vuokra-asuntonne sagacare.fi

Saga-palvelutalot

Arvoisa sotaveteraani / sotaveteraanijärjestön edustaja

Kaartin jääkäriyrykmentillä on ilo ja kunnia kutsua Teidät Puolustusvoimain lippujuhlan päivän juhlahumalanpalvelukseen Helsingin Tuomiokirkkoon **4.6.2022 klo 10.00 – 10.45**. Sotilaskodin kirkkokahvit järjestetään Tuomiokirkossa klo 10.45 – 11.30. Paraatikatselmus Senaatintorilla järjestetään klo 11.30 – 12.30. Paraatia voi seurata kirkkotasanteelta. Sisäänkäynti Unioninkadun puolelta.

Saapuessanne juhlahumalanpalvelukseen pyydämme Teitä huomioimaan seuraavaa:

- Senaatintorin ympäristön ajoneuvoliikennettä rajoitetaan 4.6.2022 aamupäivästä ja se suljetaan kokonaan klo 11.30
- Suosittelemme saapumaan juhlahumalanpalvelukseen julkisilla ajoneuvoilla
- Omat ajoneuvot tulee jättää paraatialueen ulkopuolelle ruuhkien välttämiseksi
- Jalankulku Senaatintorin ympäristössä on rajoitettu

Kutsu on kahdelle. Juhlahumalanpalvelukseen ei tarvitse ilmoittautua erikseen.

Veteraanietuudet

Kotona asumista tukevat palvelut

<i>Palvelu</i>	<i>Korvataan</i>	<i>Ei korvata</i>
<i>Ateriapalvelut</i>	Ateriapalvelut, lounassetelit, välipalakassi.	Ruokaostokset
<i>Kotipalvelut- ja kotihoito</i>	Kylvetys-, siivous-, vaatehuoltopalvelut, kotisairaanhoido, jalkahoito, saattohoito kotona.	Lakanoiden, pyyhkeiden ym. ostaminen, kauneushoitopalvelut, fysikaalinen hoito, hieronta (avokuntoutus), lääkkeet, saattohoito laitoksessa, hallintokulut.
<i>Pihatyöt</i>	Nurmikon leikkuut, lumityöt, rännien puhdistus, puiden pilkkominen (ainut lämmitysmuoto).	Pihan ja puutarhan kunnostustyöt, tarvikkeet.
<i>Apuvälineet</i>	Tukikaiteiden asentaminen, luiskat portaisiin, kynnysten poistot.	Silmälasit, hammashoito, suuhygienistin käynnit, kuulokojeet ja muut näihin verrattavat apuvälineet. Porraskäytäviin asennettavat istumahissit.
<i>Kuljetuspalvelut</i>	Asioinnilla käynnit.	Terveydenhoitoon liittyvät matkakulut, jotka KELA korvaa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut.
<i>Muut palvelut</i>	Turvapuhelimet, apteekissa tapahtuva lääkkeiden annosjakelu, asiointi-, kauppa- ja saattajapalvelut.	Asunnon remontit ja muutostyöt esim. keittiö-, sauna- ja kylpyhuoneremontit, asunnon sisä- ja ulkomaalaukset, vuokra, sähkö- ja vesilaskut, jätekaivon tyhjennys. Isompiin asunnon muutostöihin voi hakea avustusta ARA:sta.
<i>Virkistysretket ja päivätoiminta</i>	Kuljetukset, ruoka- ja kahvitarjoilut, saattajien matkakulut.	Saattajien ruokailukustannukset.
<i>Omaishoidon tuki</i>	Omaishoitajan palkkiot, eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut, veteraanin hoito omaishoitajan loman aikana.	Omaishoitajan ylimääräiset vapaapäivät.
<i>Tuettu kotona kuntoutuminen</i>	Lehtien luku, kotiaskareiden tekeminen, esim. aterioiden valmistaminen yhdessä veteraanin kanssa. Ulkoilu ja muu fyysistä toimintakykyä ylläpitävä toiminta. Toiminnan tulee olla suunnitelmallista ja tapahtua yhdessä kotihoidon tms. työntekijän kanssa.	Ruokaostokset, lehdet tai muut näihin verrattavat ostokset.

Jäsenpalvelut

Jalkahoitoa / hierontaa

Piiri kustantaa puoliso- ja leskijäsenelle 4 jalkahoitoa / hierontaa toimintavuonna. Ota yhteyttä piirin toimistoon saadaksesi maksusitoumuksen.

Avustaja kotiin

Piirillä on sopimus palveluntuottajan kanssa leskijäsenille annettavasta kotiaavusta. Avustaja on apuna kodissa ja sen ulkopuolella. *Palvelusta perimme pienen omavastuuosuuden.* Henkilökohtainen apu käsittää mm.:

- hygieniaan liittyvät tehtävät; kynsien leikkaaminen, hiusten kampaaminen, parranajo, pukeutumisessa avustaminen, peseytymisessä avustaminen
- ruokailu ja ravitseminen; aterioiden valmistus / lämmittäminen, asiakkaan avustaminen ruokailussa, keittiön pienen järjestelytyöt
- kodinhoidollinen työ; arkisiivous, kodinhoito
- liikunnallinen apu; avustaminen ulkoilussa
- muu apu; kaupassa käynti, saattamisapu, lehtien luku, seurustelu

Nuoria apuun yksinäisyyteen ja ulkoiluun

Piirin kautta Sinulla on mahdollista saada nuoria avuksesi. Nuoret ovat tavallisia eri-ikäisiä helsinkiläisiä nuoria, jotka tulevat eri kulttuureista. Heitä yhdistää halu auttaa ikäihmisiä. Nuori voi käydä luonasi esimerkiksi kerran viikossa 2–3 tuntia kerrallaan. Nuoren käydessä voidaan ulkoilla, käydään eri virkistystilaisuuksissa, käydään kaupassa, tai ihan vain vietetään aikaa yhdessä. Toiminta tapahtuu Sinun ehdoillasi ja on Sinulle maksutonta.

Taloudellista tukea järjestön kautta

Henkilökohtaiset avustukset on tarkoitettu pienituloisille, ensisijaisesti ylimääräistä rintamalisää saaville, tunnuksen omaaville veteraaneille sekä heidän puolisoilleen tai leskille, esim. lääke-, hammas- sekä terveydenhuollon hoitokuluihin, sekä silmälasien hankintakustannuksiin. Tuloraja on noin 1400 euroa/kk ja avustuksen suuruus 100–800 euroa riippuen kustannusten suuruudesta. Avustus on kertaluontoinen ja sitä ei myönnetä toistamiseen hakijalle samana vuonna. Hakijan täyty kuulua jäsenyhdistykseen varsinaisena-, puoliso tai leskijäsenenä. Hakemuksessa tulee olla hakijan henkilötiedot, tuloseelvitys, avustuksen käyttö sekä selvitys aiheutuneista kustannuksista. Tilinumerot on ilmoitettava IBAN-muodossa.

Hakemuksen voi tehdä hakija itse, hänen omaisensa tai sotaveteraaniyhdistyksen edustaja. Hakemukset lähetetään Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiriin. Päätöksestä ilmoitetaan kirjallisesti hakijalle ja myönnetty avustus maksetaan hakijan ilmoittamalle tilille.

Avustusta ei myönnetä

- *asunto-osakeyhtiössä tehtäviin peruskorjauksiin, jotka rahoitetaan taloyhtiönlainalla ja maksetaan rahoitusvastikkeessa eikä vakuutusten piiriin kuuluvia vahinkojen omavastuita korvata.*
- *Hoiva- eikä palvelutalojen hoitomaksuihin*
- *Öljy- eikä sähkölämmityksestä aiheutuviin lämmityskuluihin*
- *Yleisiin hautauskustannuksiin perikunnalle*

Hakemuksia saa piiristä tai sen voi tehdä vapaamuotoisella kirjeellä, jossa selviää edellä mainitut tiedot. Hakemus lähetetään osoitteella Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri. Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki

Kaikki hakemukset käsitellään luottamuksellisesti.

Jos asiassa ilmenee kysyttävää tai epäselvyyksiä, pyydämme teitä ottamaan yhteyttä: Anni Grundström / Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri, puh. 040 822 3998

anni.grundstrom@sotaveteraaniliitto.fi

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANIPIIRI RY

www.sotaveteraanipiirihelsinki.fi • facebook.com/hssvp • www.veteraaniperinne-pks.fi

PIIRI

Puheenjohtaja Vesa Sundqvist

Toimisto: Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki
Toimisto on avoinna ma–ke klo 9–14

Kannattaa sopia kuitenkin tapaaminen etukäteen!

Toiminnanjohtaja Rauno Loukkola puh. 050 441 4703
sähköposti: toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

Sosiaalineuvoja Anni Grundström puh. 040 822 3998
sähköposti anni.grundstrom@sotaveteraaniliitto.fi

Inkeriläiset ja Karjalaiset Heimoveteraanit kerho
Puheenjohtaja Hans Gabrielsson, puh. 040 952 3062

Ruotsin kerho

Sosiaalineuvoja Pirkko Sinkkonen +46(0)73 556 0050
pirkko.sinkkonen@telia.com
Tuvvägen 9 lgh 1205 SE 13639 HANDEN, Sverige

Viron kerho

Toiminnanjohtaja Mati Blumfeld puh. +372 501 5962
Toompea 8, 10142 Tallinn, Viro
Toimisto avoinna ma 14–18 ja ti klo 9–13
puh./fax 372 6660 435

ESPOON SOTAVETERAANIT ry

Toimisto: Ukonvaaja 4, 02130 Espoo, puh. 452 5721
Toimisto on avoinna ma–to klo 9–14.
sähköposti: espoon.sotaveteraanit@luukku.com
Toimistotyöntekijä Kristiina Haukilahti
Puheenjohtaja Hannu Viitanen, puh. 040 533 8911
Naisjaoston pj Liisa Sihtola, puh. 0500 801 510

Espoon Sotaveteraanikuoro

Puheenjohtaja Lauri Lehtonen, puh. 0400 542 527
Kuoron johtaja Kai Vahtola, puh. 040 771 9394
Kuoron varajohtaja Tapani Härmä, puh. 050 306 8801
Isäntä, lipunkantaja Erkki Laaksonen puh. 0400 678 309

VANTAAN SOTAVETERAANIT ry

Jäsensihteeri Marjo-Riitta Koivisto, puh. 0400 602 905
Puheenjohtaja Matti Passi puh. 0400 446 210
Kuntoutusvastaava Seppo Kuokkanen puh. 040 525 0531
Tiedotusvastaava Tuula Mahlman puh. 050 596 1720

SUOMALAISET SOTAVETERAANIT AMERIKASSA

Puheenjohtaja Hans Nyholm puh. +1 (561) 319 8852
Sihteeri Mirja Silvan gsm +1-561-568 8393

KANNATTAJAJÄSENYHDISTYKSET

PÄÄKAUPUNKISEUDUN SOTILASPOIKIEN JA PIKKULOTTIEN PERINNEKILTA ry
Puheenjohtaja Hannu Saloniemi puh. 0400 701 533
Veteraaniyhteyshenkilö Kaarlo Männistö
puh. 0400 440 942

HELSINGIN RAUHANTURVAAJAT ry

Veteraaniyhteyshenkilö
Kari Kaiponen, puh 040 584 8524

Rauhanturvaajien vertaistukipalvelu sotaveteraaneille

Älä jää asioiden kanssa yksin
Puh. 020 769 8111

KAUPUNKIEN VETERAANIPALVELUT

HELSINKI

Veteraanasiamies Leila Kytölä 09 310 50513
veteraanasiamies@hel.fi

Kuntoutustoimisto (ma–ke, 9–12) 09 310 505 44

Veteraanien kotona asumista tukevat palvelut

09 310 75637
Asiointi- ja puhelinaika ma–ke klo 9.00–12.00
Mannerheimintie 168 b, 2. kerros (ovisummeri)
Torstaisin ja perjantaisin toimisto on suljettu

Seniори-info (ma–pe 9–15) 09 310 44556

ESPOO

Veteraanipalvelut

09 816 42380 (ma–pe 9.00–15.00)
Seniorineuvonta Nestori
Veteraanipalvelut
PL 2308 02070 ESPOON KAUPUNKI

Seniorineuvonta Nestori (ma–pe 9–15) 09 816 33 333

VANTAA

Veteraanipalvelut

veteraanipalvelut@vantaa.fi
Itä-Vantaa 050 318 1671
Länsi-Vantaa 050 312 4538

Palvelutarpeen arviointiin liittyvät kotikäynnit

(ma–pe 9–15) 09 8392 4202
seniorineuvonta@vantaa.fi

Seniorineuvonta (ma–pe 9–15) 09 8392 4202

KAUNIAINEN

Villa Bredan palvelukeskus
(ma–pe 8.00–16.00) 040 485 4957

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANIPIIRI RY

Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki. Puh. 050 441 4703
Toimisto on avoinna maanantai–keskiviikko klo 9.00–14.00, puhelinaika 9.00–12.00

KUNTOUTUS

Jalkahoito/hieronta

Piirin veteraanitunnuksen omaavat jäsenet saavat jalkahoidot Helsingin kaupungin, kotona asumista tukevista palveluista palvelutarpeen kartoituksen perusteella.

Piiri kustantaa puoliso- ja leskijäsenilleen toimintavuonna neljä (4) jalkahoitoa tai hierontaa. Hoitolähete tilataan puh. 050 441 4703 ma–ke klo 9–12.

VETERAANILIIKUNTA

Piirin järjestämät liikuntatilaisuudet jatkuvat syksyllä 2022. Asiasta voi tiedustella piirin toimistosta 050 441 4703 tai vastuuhenkilöiltä.

Oulunkylän kuntojumppa jatkuu syksyllä. Maanantaisin ryhmä 1 klo 11.00–12.00 ja ryhmä 2 klo 12.30–13.30. Ilmoittautumiset suoraan Oulunkylän Kuntoutukseen Mäkitorpantie 19, puh. 09 728 2475.

Mäkelänrinteen allasvesijumppa jatkuu syksyllä torstaisin klo 10.30–11.00. Yhteyshenkilö Markus Ollonqvist puh. 09 389 3760.

VETERAANITAPAHTUMAT

Ti 31.5.2022 Sotaveteraaniliiton XXX Liittokokous
Liittokokous järjestetään Tampereella hotelli Tornissa. Lähtö Helsingistä Mannerheimin ratsastajapatsaalta 9.00 ja paluu klo 18.00 mennessä. Piiri tarjoaa matkan aikana lounaan ja kahvit. Ilmoittautumiset 20.5.2022 mennessä puh 050 441 4703.

VIRKISTYS

La 4.6.2022 Puolustusvoimain lippujuhlapäivän tilaisuudet Helsingissä

Klo 10.00 Kirkkotilaisuus Helsingin Tuomiokirkossa. Tilaisuuteen kutsutaan pääkaupunkiseudun sotiemme veteraanit. Kirkkotilaisuuden jälkeen on kirkkokahvit, jotka nautitaan kirkossa. Lippujuhlapäivän paraati on Senaatintorilla ja ohimarssi Mannerheimintiellä.

Ti 7.6.2022 Rosvopaistitapahtuma

Uudenmaan alueen veteraanien, heidän puolisojen ja leskiensä rosvopaistitapahtuma järjestetään torstaina 7.6.2022 Espoossa. Lähtö Mannerheimin patsaalta klo 12.00 ja paluu klo 16.00 mennessä. Ilmoittautumiset piirin toimistoon 2.6.2022 mennessä puh 050 441 4703.

Ke 24.8.2022 Makkaranpaistoretki Santahaminaan

Kuljetus lähtee Mannerheimin ratsastajapatsaalta klo 10.00 ja paluu klo 14.00 mennessä. Ilmoittautumiset 2.8.2022 mennessä puh 050 441 4703.

Illanvietot

Tilaisuudet pidetään Folkhälsanin palvelutalossa Mannerheimintie 97. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilu on klo 15.30 ja ohjelmallinen osuus alkaa klo 16.00.

Ma 5.9.2022 klo 16.00. Elokuva; Päivä ilman kieltoa

Ma 3.10.2022 klo 16.00. Esitelmä Mannerheim-ristin ritareista. Musiikkia

Ma 7.11.2022 klo 16.00. Etelä-Suomen Maanpuolustussoittokunnan konsertti

Ma 12.12.2022 klo 16.00 Joulujuhlat

Helsingin kaupungin veteraanipalvelut on suljettuna kesäkaudella 2022 seuraavasti;

Kuntoutustoimisto on suljettuna **18.7.–7.8.2022**. Elokuun jälkeen toimisto on avoinna maanantaista – keskiviikkoon. Torstaisin ja perjantaisin toimisto on suljettuna. Veteraani, olethan hakenut jo vuoden 2022 kuntoutustasi.

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelu (Mannerheimintie 168 B) on **suljettuna 27.6.–17.7.2022**. Varaudu toimiston kiinnioloon varaamalla lounasseteleitä, pyykkiseteleitä riittävästi.

VANTAAN SOTAVETERAANIT RY

YHDISTYSASIAT

Yhdistyksen kuukausikokoukset

Kuukausikokoukset syyskaudella 2022 järjestetään entiseen tapaan kuukauden toisena keskiviikkona klo 14.00 Tikkurilan kirkolla, Asematie 12 A, 01300 Vantaa, kahvi klo 13.00. Seuraava kuukausikokous on siten 14.9. ja esitelmöitsijä on Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisipäällikkö Ilkka Koskimäki aiheenaan ”Ajankohtaista poliisin näkökulmasta vantaalaisin painoituksin”.

Läntinen osasto järjestää kuljetuksen. Auto lähtee Myyrmäen asemalta klo 12.30 ja ajaa Martinlaakson aseman kautta Tikkurilaan.

KUNTOUTUS

Vantaan kaupungin kuntoutuspalvelut R-tunnuksen omaaville veteraaneille.

Kaupungin lääkinnällisen kuntoutuksen toimisto hoitaa Valtiokonttorin rahoittaman tunnuksen omaavien veteraanien laitos-, päivä- ja avokuntoutuksen. Niihin ei tarvita lääkärin lähetettä, vaan soitto alla mainituille hoitajille riittää.

Tunnuksen omaavat veteraanit saavat jalkahoitoja tarpeen mukaan. Vuoden alussa heille on lähetetty automaattisesti 7 kpl läheteitä ja tarvittaessa saa soittamalla lisää. Yhteyshenkilönä Länsi-Vantaalla on lähihoitaja Jouni Lamminmäki, puh. 050 312 4538 ja Itä-Vantaalla joko edellä mainittu tai lähihoitaja Maarit Litmanen, puh. 050 318 1671.

Vantaan Sotaveteraanit ry:n kuntoutuspalvelut tunnuksittomille varsinaisille jäsenille sekä puoliso- ja leskijäsenille ovat seuraavat:

Hierontaa neljä (4) ilmaista 45 minuutin hierontakertaa vuodessa. Sovittava kuntoutusvastaavan kanssa, puh. alla.

Jalkahoitoa viisi (5) enintään 50 euron arvoista jalkojen perushoitoa vuodessa. Sovittava kuntoutusvastaavan kanssa, puh. alla.

Kuntoutusvastaavana toimii Seppo Kuokkanen, puh. 040 525 0531.

VETERAANITUNNUKSEN OMAAVIEN VETERAANIIEN KOTONA ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT

1.11.2019 astui voimaan laki, jolla tunnuksen omaavien veteraanien kotona asumista tukevat palvelut saatettiin samalle tasolle kuin sotainvalideilla.

Nämä palvelut ovat Valtiokonttorin rahoittamia ja Vantaan kaupungin järjestämiä.

Veteraanien em. palvelut perustuvat palvelutarpeen kartoitukseen.

Kartoituksessa selvitetään tarpeet

- kotihoitoon ja tukipalveluihin
- apuvälineisiin
- asumispalveluihin tai laitoshoitoon
- asunnon muutostöihin; kaiteet, kynnykset
- omaishoidontukeen
- kuljetuspalveluun

Veteraani, mikäli palvelutarpeen kartoitusta ei osaltasi ole tehty, pyydä sitä välittömästi asiakasohjausyksiköstä soittamalla numeroon 09 8392 4202 (ma-pe klo 9-15) tai sähköpostilla seniorineuvonta@vantaa.fi.

Kotona asumista tukevia palveluja, kuten ateriapalvelua (lounassetelit), kuljetuspalvelua (taksikortit), pyykkipalvelua, siivousta tai pihatöitä voi pyytää soittamalla arkisin klo 8–16 välillä Länsi-Vantaalla lähihoitaja Jouni Lamminmäelle, puh. 050 312 4538, Itä-Vantaalla joko edellä mainitulle tai lähihoitaja Maarit Litmaselle, puh. 050 318 1671. He soittavat takaisin, jos eivät voi heti vastata.

MUITA PALVELUITA

Vantaan Sotaveteraanit ry:n muita palveluita tunnuksittomille varsinaisille jäsenille sekä puoliso- ja leskijäsenille:

Suursiivous (ns. kotiapuprojekti). Kaksi (2) á neljä h (4) suursiivousta vuodessa ilman omakustannusta ja tulorajaa. Sovittava taloudenhoitajan kanssa, puh. 0400 418 083 tai tarjakaarina.nieminen@gmail.com.

Taksin käyttöoikeus. Taksia voi käyttää yhdistyksen ja muihin veteraanitilaisuuksiin. Tämän lisäksi taksia voi käyttää kaikkiin lähialueella järjestettäviin kiinnostaviin

Piiri järjestää puoliso- ja leskijäsenille, joilla ei ole rintamaveteraanitunnusta neljän vuorokauden kuntoutusloman Oulunkylän Kuntoutuskeskuksessa marraskuussa 2022.

Kuntoutus on veteraanikuntoutuksen kanssa samanlaista ja sisältää:

- Lääkärin tulotarkastuksen (1/hlö)
- Yksilöfysioterapia kerran (1/hlö), Jalkaterapia kerran (1/hlö)
- Hoitajan apu 24/7, lääkäri paikalla arkisin n. klo 8.00–16.00.
- Ryhmäkuntoutus ja liikuntaryhmät, Vapaa-ajanohjelma

Majoitus on kahden hengen huoneessa (täysihoito, aamiainen, lounas, välipala, päivällinen, iltapala ja tarvittaessa muita välipaloja).

Loma on tarkoitettu ensisijaisesti heille, jotka eivät ole aikaisemmin osallistuneet Sotaveteraaniliiton eikä Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin kautta. Paikkoja on varattu helsinkiläisille kuusi ja Uudenmaan Sotaveteraanipiirille neljä paikkaa.

Lisätietoa saa piirin sosiaalineuvoja Anni Grundströmiltä puh 040 822 3998. Vapaamuotoiset hakemukset osoitteeseen joko kirjeitse tai soittamalla viimeistään 1.11. mennessä.

tilaisuuksiin. Näistä on kuitenkin aina sovittava etukäteen osaston puheenjohtajan kanssa. Toivomuksena on, että käytettäisiin ryhmien tai useamman henkilön yhteismatkustamista.

Terveyspalveluyritys 9Lives (31.12.2021 saakka Stella Kotipalvelut) yrityksestä on saatavissa monenlaista kotipalvelua. Kaarina Kalliokoski opastaa palvelujen käytössä, puh: 040 844 5993 tai

kalliokoski.kaarina@gmail.com

Asiakaspalvelu puh. 010 633 8585, palveluvastava Kristiina Leppänen, puh. 040 758 4669, kristiina.leppänen@9lives.fi

Vantaan seurakuntien vapaaehtoisten Nikkaristien ryhmä tarjoaa **kertaluonteista maksutonta apua** kodin pieniin askareisiin, kuten kattolampun tai palovaroitimen pariston vaihtoon tai taulun ripustukseen. Soita omaan seurakuntaasi ja kerro, missä tarvitset apua. Puhelinnumerot: Hakunila, 050 468 6410, Hämeenkylä (ma–pe klo 9–14) 09 830 6450, Korso (ti klo 13–15) 044 422 0430, Rekola 044 422 0391, Tikkurila (ma, to klo 11–13) 044 422 0456, Vantaankoski (ke klo 11–13) 09 830 6426.

TAPAHTUMIA

- 24.5. Retki Panssarimuseoon Parolaan. Osallistumismaksu 20 euroa. Bussi: Korso rav. Aada (K) klo 8.00, Foibe (F) klo 8.10, Tikkurilan uimahalli (U) klo 8.20, Myyrmäen as (MY) klo 8.40, Martinlaakson asema (MA) klo 8.45, mistä eteenpäin Parolaan. Takaisin päinvastaisessa järjestyksessä. Ilmoittautumiset Matti Passille puh 0400-446 210.
- 4.6. Puolustusvoimain lippujuhlan päivän paraati ja muuta ohjelmaa koko päivän Helsingissä.
- 7.6. Rosvopaistitapahtuma Espoossa Opinmäen koululla. Bussi: Korso rav. Aada (K) klo 11.00, Foibe (F) klo 11.10, Tikkurilan uimahalli (U) klo 11.20, Hotelli Vantaa (H) klo 11.30, Martinlaakson asema (MA) klo 11.50 ja Myyrmäen asema (MY) klo 12.00, mistä Espooseen ja tilaisuuden jälkeen takaisin päinvastaisesti. **Ilmoittautumiset Matti Passille puh 0400-446 210.**

Katso myös Helsingin seudun sotaveteraanipiirin tiedotukset tästä lehdestä! Niihin kaikkiin voit osallistua. Kaikki kokoukset ja tapahtumat koronarajoitusten sallimissa puitteissa.

VETRES:stä Sotien 1939–1945 Vantaan perinnetoimikunta

Vantaan kaupungintalolla allekirjoitettiin 13.4.2022 historiallinen asiakirja. Kolmekymmentä vuotta monipuolista toimintaa veteraanien parissa jatkuu perinnetoimikuntana.

VETRES-toimikunnan vuosikokous aloitettiin allekirjoittamalla perinnetoimikunnan perustamiskirja VETRES:n muuttumisesta. Toimikunnassa on mukana laaja joukko veteraanien perinnetyössä vaikuttavia tahoja: Vantaan kaupunki, seurakunnat, veteraani-, reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöt sekä puolustusvoimien edustus.

Perustamiskirjan allekirjoitus: Ahti Pohjonen valvoo puheenjohtajien allekirjoitusta. Allekirjoittajat vasemmalta: Markku Jämsä UudAltsto, Miika Koistinen LVRU, Mikko Maunuksela TiRUK, Antti Kettunen VaRes, Anita Linnamäki VMPN, Astrid Nurmivaara Krigsvet., Jukka Parvinen SRKY, Reijo Söderberg Sotainv. ja Matti Passi Sotavet. Kuvasta puuttuvat kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, Pia Mikkonen Tik Rintamavet ja Matti Kallinen LVRAU. Kuva Esa Järveläinen.

VETRESin johdon vaihto: Vasemmalta uudet Pirkko Karjalainen ja Ahti Pohjonen sekä väistyvät Matti Passi ja Esa Järveläinen. Kuva Markku Weckman.

Tilaisuuteen antoi oman sävynsä Ukrainan sota, joka koskettaa myös suomalaisia muistuttaen omista sota-vuosistamme. Suomi on valmistautunut tuleviin uhkiin. Niistä saimme kuulla seurakuntayhtymän johtaja, eversti evp. Jukka Parvisen esitelmässä ”Uhkalähtöinen puolustus-suunnittelu historiallisesta näkökulmasta”.

VETRES on toiminut kolmekymmentä vuotta menestyksellisesti Vantaan veteraanien ja veteraaniperinteen hyväksi. Aloitteentekijänä oli Vantaan sotaveteraaniyhdistys. Työhön on antanut panoksensa suuri joukko aktiivisia henkilöitä.

Vuosikokouksessa hyväksyttiin perinnetoimikunnan toimintasuunnitelma ja valittiin luottamushenkilöt. Toimikunnan puheenjohtajana kuusitoista vuotta toiminut Matti Passi ja saman aikaa sihteerinä toiminut Esa Järveläinen luopuivat tehtävistään. Uutena puheenjohtajana aloittaa Ahti Pohjonen, varapuheenjohtajina toimivat Kaarlo Martikainen ja Matti Passi ja sihteerinä Pirkko Karjalainen. Muut hallituksen jäsenet valittiin edelleen VETRES:n jäsenyhteisöistä.

Vantaan perinnetoimikunta suuntaa kohti tulevaa. Veteraanien perintönä on vahvan maanpuolustustahdon säilyttäminen.

Pirkko Karjalainen

Uudet jäsenet ovat aina tervetulleita, kuvassa Risto Viitanen ja Ritva Nordlund.
Kuva Tuula Mahlman.

Vantaan Sotaveteraanien kuukausikokous

Kuukausittaiset yhteiset tapaamiset ovat tärkeitä tilaisuuksia. Niihin osallistutaan aina, kun mahdollista. Helmikuuisessa kokouksessa oli mukana kolmisenkymmentä henkilöä. Tunnelma Tikkurilan kauniin kirkon tiloissa oli leppoisa. Kiitollisina kohtasimme taas ystäviä ja tuttuja. Puheenjohtaja Matti Passi selosti yhdistyksen ajankohtaisia asioita. Veteraanien puolisoiden ja leskien palveluista kertoi Kaarina Kalliokoski, joka on pitänyt heihin aktiivisesti yhteyttä.

Saimme yhdessä onnitella yhdistyksen pitkäaikaista aktiivia Aino Koskista, joka täytti taannoin 90 vuotta. Yhdessä veteraanipuoliso Antin kanssa he ovat aina mukana tapahtumissa.

Tilaisuudessa esitelmöi Uudenmaan Lottaperinneyhdistyksen puheenjohtaja Kristiina Kokko. Vuonna 1994 perustettu yhdistys ylläpitää ja säilyttää lottatyön muistoa ja henkistä perintöä, kasvattaa maanpuolustustahtoa, levittää maanpuolustustietoutta sekä kehittää yhteyksiä vastaaviin järjestöihin.

Lottaperinneyhdistyksen jäseneksi voivat liittyä kaikki asiasta kiinnostuneet. Nyt jäseniä on noin 250, joista varsinaisia lottia ja pikkulottia enää varsin vähän. Nuorimmat lotat ovat jo noin 93-vuotiaita. Yhdistys tarjoaa lotille ja pikkulotille kuntoutusta sekä järjestää yhteisiä kokoontumisia. Taloudellista tukea antaa Lotta Svärd-

Kristiina Kokko kertoi Uudenmaan Lottaperinneyhdistyksen toiminnasta.
Kuva Pirjo Karjalainen.

säätiö. Yhdistys on jäsenenä valtakunnallisessa Lottaperinneliitossa. Nyt pohditaan, miten toimintaa suunnataan tulevaisuudessa, jotta kyettäisiin säilyttämään myös lottien toiminnallinen perintö.

Pirkko Karjalainen

Vasemmalta Espoon Sotaveteraanit ry:n pj Hannu Viitanen ja hallituksen jäsen/KI jaoston vpj. Olli Ollila jakoivat huomionosoitukset ansiokkaasta työstä Kirkkonummen jaoston hyväksi. Suomen Sotaveteraaniliiton myöntämän ansioristin saivat Sauli Råman ja Veikko Vanhamäki. Helsingin Seudun Sotaveteraanipiirin myöntämän hopeisen jäsenansiomerkin sai Veijo Ala-Outinen ja kultaiset jäsenansiomerkit saivat Hannele Kauhanen ja Atte Kainulainen.

Espoon Sotaveteraanit ry:n Kirkkonummen jaosto juhli 30-vuotista toimintaansa

Kirkkonummella toimii aktiivinen Espoon Sotaveteraanit ry:n paikallisjaosto, joka juhlisti 30-vuotista taivaltaan Kirkkonummen kunnantalossa 26.4. järjestetyssä tilaisuudessa.

Tilaisuudessa esiintyi Kirkkonummen Suomalaisen seurakunnan lapsikuoro Merituuli Tuuli Lehtomäen johdolla. Pianomusiikista vastasi Juhana Nevalainen.

Jaoston puheenjohtaja Veikko Vanhamäki avasi tilaisuuden ja totesi toiminnan olevan edelleen aktiivista ja säännöllistä. Hän kiitti juhlatoimikuntaa juhlan erinomaisesta toteutuksesta.

Kirkkonummen kunnan puheenvuoron käytti kunnanjohtaja Tarmo Aarnio. Aarnio korosti veteraanisukupolven työn merkitystä, joka nimenomaisesti valitettavassa maailmantilanteessa muistuttaa meitä kaikkia veteraanityön tärkeydestä.

Rannikkoprikaatin tervehdyksen toi prikaatin esikuntapäällikkö, komentaja Matti Linteri. Komentaja Linteri korosti puheessaan Puolustusvoimien olevan hyvässä varautumistilanteessa ja varautunut kaikkiin mahdollisiin häiriötekijöihin. Vaikkei välitöntä sodan uhkaa olekaan, on tilanne kuitenkin kokonaisuudessaan vakava. Hän kiit-

Kirkkonummen jaoston puheenjohtaja Veikko Vanhamäki toivotti juhlavieraat tervetulleiksi jaoston 30 v juhlaan.

ti kuntaa ja veteraanijärjestöä pitkäaikaisesta ja rakentavasta yhteistyöstä.

Espoon Sotaveteraanit ry:n tervehdyksen toi yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Viitanen. Hän avasi tervehdyksensä siteeraten Tasavallan Presidentti Sauli Niinistön toteamusta sodan alkamisesta 24.2.2022: ”Naamiot on riisuttu ja vain sodan kylmät kasvot näkyvät”. Saman Suomi ja erityisesti nuoret rintamalla olevat sotilaat ja lotat kokivat Talvisodan puhjettua 1939 ja edelleen Jatkosodan alettua 1941 ja vielä Lapin sodan 1944.

Onneksi veteraanien arvostus muuttui. Kylmän sodan ja ikävän suomettumisen aikana veteraaneja suorastaan pilkattiin ja sanottiin ”mitä sinne menitte”. Espoon Sotaveteraanien 60-vuotisteos Iltahuudossa todettiin toisin: ”hyvä kun menitte”.

Viitanen totesi puheessaan, Kirkkonummen toimivan edelleen hyvin aktiivisesti ja toimeliaasti. Vähittäinen siirtyminen veteraaniperinteen aikaan on myös työn alla ja alueellinen perinneyhdistys perustetaan 1.1.2023 alkaen. Espoon Sotaveteraanit ry jatkaa kuitenkin toimintaansa nykymuotoisena ainakin pari seuraavaa vuotta.

Puheenjohtaja Viitanen kiitti yhdistyksen yhteistyökumppaneita Kirkkonummen Kuntaa, Espoon ja Kauniainen kaupunkia, Rannikkoprikaatia ja seurakuntaa hedelmällisestä ja aina auliista yhteistyöstä.

Hän päätti puheensa Veteraanin iltahuudon sanoin veteraanien uhrausten ja perinteen säilyttämisen tärkeydestä: Kertokaa lasten lapsille lauluin, himmetä ei muistot koskaan saa.

Juhlapuheen piti Kirkkonummen kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Haapaniemi. Haapaniemi esitti katsauksen nykytilanteeseen ja totesi Ukrainan sodan muodostavan konkreettisen vaaratekijän myös Suomelle. Puhujalla oli omassa perheessään kokemusta evakkotaipaleesta ja sodan ihmisiin jättämistä traumaattisista jälkivaikutuksista. Hän muisti isänsä aina teroittaneen, ettei itäisen naapurimaahan ole luottamista. Tämä on nyt dramaattisella tavalla tullut esille luottamuksen täydellisen romahtamisen myötä.

Haapaniemi oli tyytyväinen maamme varautumistilanteeseen ja siihen kehitykseen, jolla Suomi on ollut sitoutumassa länteen ja lännen edustamiin sivistyneen maailman arvoihin ja oikeusvaltioperiaatteeseen.

Tilaisuuden ohjelma päätettiin Maamme-lauluun.

Juhlan jälkeen kahvitilaisuudessa Espoon Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Hannu Viitanen jakoi yhdistyksen hallituksen jäsenen Olli Ollilan kanssa huomionosoitukset ansioituneille jaoston aktiiveille. Sotaveteraaniliiton ansioristin saivat Sauli Råman ja Veikko Vanhamäki. Kultainen ansiomerkki ojennettiin Veijo Ala-Outiselle ja Hannele Kauhaselle ja hopeinen ansiomerkki Atte Kainulaiselle.

Vapaan sanan aikana puheenvuoron käyttivät Kirkkonummen suomalaisen seurakunnan, Rannikkoprikaatin ja ruotsinkielisen veteraanien edustajat.

Hannu Viitanen

Kirkkonummen kunnanjohtaja Tarmo Aarnio toi kunnan tervehdyksen.

Espoossa maanantaiesitelmät vauhdissa

Yliasiamies Jyrki Kataisen esitys sai raikuvat aplodit ja sitä seurasi vilkas keskustelu.

Koronan helpottaessa päästiin käynnistämään uudelleen paljon odotetut Espoon Sotaveteraanien Valistusjaoston esitelmät maanantaisin Tapiolan palvelukeskuksessa. Uudelleenaloitus oli 28.2. Tuolloin saatiin kuulla Christian Forsbergin asiantunteva esitelmä informaatiovaikuttamisesta.

Kanttiin lotat oli 17 vuoden ajan toiminut laulu-yhtye. ”Muistojen laulut” -levy on varmasti monien lukijoiden cd-hyllyssä. Kanttiin lotat esiintyivät noin 300 kertaa toimintansa aikana. Erityisenä saavutuksena oli sodan aikana toteutettujen asemiesiltojen pitäminen. Jaakko Salonoja oli niissä kumppanina ja juontajana. Vuonna 2021 ilmestyi myös Maritta Pohlsin laatima erinomainen yhtyeen taipaleesta kertova teos samannimisenä kuin levykin eli ”Muistojen laulut”. Kirja on käytännössä jo loppuunmyyty.

SITRA:n yliasiamies Jyrki Katainen oli vuorossa 21.3. Katainen esitti hyvin kiinnostavasti SITRA:n toiminnan

Tuula Kohi (vasemmalla) ja Airi Riisalo kertoivat hyvin elävästi yhtyeen toiminnasta ja soittivat musiikkipätkiä yhtyeen levyiltä esityksen väleissä.

alueita. SITRA:lla on kansainvälisestäkin ainutlaatuista toimintaa: Ajatushautomoalueen lisäksi merkittävää koekielua ja pilotointia erityisesti ympäristön parantamisen, ilmastomuutoksen ja luonnon köyhtymisen estämisen alueilla. Kataisella on mittava yhteiskunnallinen ura takanaan: Kokoomuspuoleen puheenjohtaja, valtiovarainministeri, pääministeri ja Euroopan komission varapuheenjohtaja.

Pelkästään näissä kahdessa tilaisuudessa oli yli 100 henkeä. Esitelmät jatkuvat huhtikuun loppuun maanantaisin. Kevään päättää perinteinen kevätmatina, joka järjestetään maanantaina 9.5.

Valistusjaoston maanantai-esitelmät syyskausi 2022

Tapiolan palvelukeskus, Länsituulentie 1, 3. krs.

- 5.9.** Musiikkineuvos Seppo Hovi:
Särkynyt onni – populaarimusiikkimme ensi vuosikymmenet
- 12.9.** Suurlähettiläs emeritus Pekka J Korvenheimo:
Asevelillitto itsenäisyytemme ja demokratiamme puolustustaistelussa
- 19.9.** Saamen yliopisto-opettaja Ilona Kivinen:
Saamelaiset Suomessa
- 26.9.** Kadettikoulun johtaja eversti Teemu Nurmela:
Upseerikoulutus 2022
- 3.10.** Erikoislääkäri LT Markku Huvinen:
Loppuvatko pandemiat?
- 10.10.** Valtiotieteen johtaja Jukka Tarkka:
Ahvenanmaa 100 vuotta Suomea
- 17.10.** Prikaatikenraali Sami Nurmi:
Ukrainan sodan johtopäätökset Suomen puolustusjärjestelmän kehittämiseksi
- 24.10.** Pelastusylitarkastaja emeritus Matti Virpiaro:
Väestönsuojat – turvallisuuden peruspilari
- 31.10.** Tutkimuspäällikkö PhD Tiia Ngandu:
Voiko muistisairauteen vaikuttaa
- 7.11.** Arkkitehti Jukka Siren:
Kaija ja Heikki Sirenin elämäntyö – Tapiolan arkkitehtuuri
- 14.11.** Liiketoimintajohtaja Pekka Utriainen:
Hyvinvointialueet toimiviksi
- 21.11.** Filosofian tohtori Lauri Hietaniemi:
Miksi Otto von Fieandt, Auno Kuirin ja Jouko Hynninen onnistuivat sotiemme rintamakomentajina?
- 28.11.** SYYSKOKOUS

ESPOON SOTAVETERAANIT RY

Sosiaalijaosto

Espoon Sotaveteraanit ry:n tukimuodot 2022

Korvausanomukset: Espoon Sotaveteraanit ry, Ukonvaaja 4, 02130 Espoo.

Merkitkää FI -alkuinen pankkitilinne numero korvaushakemuksiinne!

Tukimuodot ja tukiin oikeutetut

Fysikaalinen avokuntoutus: Lääkärin läheteellä saadusta avokuntoutuksesta korvataan tunnuksen RS, RP ja MR omaaville sotaveteraaneille käytettävissä olevan määrärahan sallimissa rajoissa. Itse maksetusta laskusta tulee selvittää Kelan taksojen mukainen korvaus. Jäännössummasta voi tehdä korvausanomuksen ja postittaa sen ylempänä annettuun osoitteeseen.

Ilman lääkärin lähetettä saadun avokuntoutuslaskun loppusummasta vähennetään oletettua Kela-korvausta 10 %:ia.

Taksikulujen osittainen korvaus: Tunnuksen omaavat veteraanit voivat saada välttämättömien taksikulujen osit-taista korvausta kuittia vastaan. Korvausta voi saada esimerkiksi KELA-korvattavien matkojen omavastuu-osuudesta.

Sairaalamaksukorvaukset: Sairaalamaksuja korvataan harkinnan mukaan bruttotulon ollessa enintään 1.500 €/kk.

Puolisojäsenet ja puolisoleskijäsenet: saavat 12 kpl/vuosi 50 €:n arvoisia maksusitoumuksia käytettäväksi oman harkintansa mukaan siivouspalveluun, jalkahoitoihin, hierontoihin/fysikaalisiin hoitoihin tai pesulapalveluihin.

Tilaukset: Kristiina Haukilahti puh. (09) 452 5721, ma–to klo 9.00–14.00 tai espoon.sotaveteraanit@luukku.com

Espoon kaupungin palvelut, tunnuksen omaaville sotaveteraaneille 2022

Huomioithan, että näitä palveluja koskevia kysymyksiä ei hoideta yhdistyksen kautta!

Seniorineuvonta Nestori, Veteraanipalvelut, PL 2308, 02070 ESPOON KAUPUNKI

puh. (09) 8164 2380, puhelinpalvelu ma–to klo 9.00–15.00

nestori@espoo.fi

Palvelut: Maksuton poliklinikkakäynti Jorvin ja Espoon sairaalassa, avo- ja laitostuntoutusta vuosittain, 6 kertaa vuodessa jalkahoitoa á 45 €, silmälasien hankintaan 100 €/vuosi, ilmainen hammashoito (Espoon kaupungin suunterveydenhuollon kautta), maksuvapaus terveyskeskus maksuista, maksuton joukkoliikenne, kaupungin uimahallien ja kuntosalien maksuton käyttö, ilmaiset parkkipaikat määrättyillä alueilla. Omaishoitajan fysioterapia viisi kertaa vuodessa.

Seniorineuvonta Nestori, PL 2308, 02070 ESPOON KAUPUNKI

puh. 09 816 33 333, puhelinpalvelu avoimena arkisin klo 9.00–15.00 nestori@espoo.fi

Muista merkitä veteraanipalveluun lähetettäviin alkuperäisiin kuitteihin nimesi, osoitteesi ja pankkitilisi numero.

Seniorineuvonta Nestori, Veteraanipalvelut, PL 2308, 02070 ESPOON KAUPUNKI

Määräpäivä hakemusten ja kuluvan vuoden kuittien (jalkahoito ja silmälasit) palauttamisessa on 31.12.2022.

Vänrikki Mielosen probleema

Kansallisena Veteraanipäivänä selasin omia valokuva-arkistojani. Käteeni jäi kuva, jossa ei ollut selvitystä. Hyvät veteraanisisaret ja -veljet. Osaatteko Te auttaa minua; missä sijaitsee kuvassa oleva muistomerkki?

Vastaukset

Lähetä ratkaisusi tämän numeron tehtäviin piirin toimistoon 19.8.2022 mennessä, osoitteella Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri, Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki. Arvomme oikein vastanneiden kesken lahjakortit.

Voittajat

Onnetar poimi lehdessä 4/2021 olleiden pähkinöiden osalta seuraavat onnelliset; Sudokussa Tuulikki Orelmaa ja Mielosen osalta Risto Pasasta. Kuvassa oli Helsingin Sairaanhoidon opisto.

PÄHKINÖIDEN
RATKAISUA

					8	6	5	
8		1						
7		6			5	4	2	
5		2						
						9		3
	7	8	1			3		5
						1		6
	4	3	9					

Mikromafia

Kalevankatu 42, 00180 Helsinki
Puh. 010 8326 486 • www.mikromafia.fi

Avopalvelut Avuksi Arkeen KOTIKAUNIALASTA

Kotiin

- Kotisairaanhoito ja -hoiva
- Sijaishoito omaishoidon vapaan aikana kotona
- Kotikuntoutus
- Fysio-, toiminta- ja jalkaterapia
- Neuvontapalvelu
- Kodinhoito

Kaikki palvelut samasta paikasta laajalla toiminta-alueella! Vi betjänar även på svenska.

Kysy lisää: p. 0438266873/KotiKauniala

Vastaanotolla Kaunialassa

- Fysio-, toiminta- ja jalkaterapiat
- Sairaanhoitajan palvelut vastaanotolla
- Virkistyspäivät omaishoitajille

Kysy lisää: p. 0504168760/KaunialaKlinikka

Kaunialan Sairaala
Kylpyläntie 19, 02700 Kauniainen
09-505921 www.kauniala.fi

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANI

Julkaisija Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry,

www.sotaveteraanipiirihelsinki.fi, facebook.com/hssvp

• Vastaava toimittaja:

Rauno Loukkola, puh. 050 441 4703
toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

Kuolleet ja osoitteenmuutokset ilmoitettava piirin toimistoon, puh 050 441 4703 tai toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

• Toimitus:

Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki

• Pankkiyhteys:

IBAN FI81 1238 3000 2272 37

• Ilmoitusmyynti:

Isto Valkeapää, puh. 044 722 5926
isto.valkeapaa@sotaveteraaniliitto.fi

• *Taitto ja sivunvalmistus:* Studio Jussi Ronkainen
puh. 0400 600 713 • jussi.p.ronkainen@gmail.com

• *Paino:* Newprint Oy, Raisio

• Lehden ilmestyminen 2022

nro 3 viikko 37 (aineisto 19.8. mennessä)
nro 4 viikko 47 (aineisto 28.10. mennessä)

ISSN 1237-3583 painettu • ISSN 2341-6955 verkkojulkaisu

Sotasukupolven perintö on olennainen osa kulttuuri-perintöä ja kansallista identiteettiä!

Himmetä ei muistot saa!